

BOLAGSSTYRNINGSRAPPORT FÖR RÄKENSKAPSÅRET 2015

Inledning

Almi Företagspartner AB (Bolaget eller Almi) är ett svenskt aktiebolag som ägs till 100 procent av svenska staten. Denna bolagsstyrningsrapport är upprättad i enlighet med ÅRL och Koden för bolagsstyrning. Den har i begränsad omfattning granskats av bolagets revisorer.

Ägaren

Almi är helägt av svenska staten. Ägandet förvaltas av Näringsdepartementet. Regeringen har värdeskapande som övergripande mål. Almi ska enligt ägarens anvisning bidra till hållbar tillväxt och innovation genom att förbättra möjligheterna att utveckla konkurrenskraftiga företag såväl nationellt som globalt. Vidare ska den lånefond ägaren ställt till bolagets förfogande för utlåning till Almis målgrupper behållas nominellt intakt.

Utgångspunkter för bolagsstyrningen

De statligt ägda bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, till exempel aktiebolagslagen, årsredovisningslagen och bokföringslagen.

Det övergripande ramverket för styrningen av Almi utgörs utöver av lag, författning och bolagsordning dessutom av:

- Statens ägarpolicy och därmed i tillämpliga delar
- Svensk kod för bolagsstyrning (Koden), samt
- Ägaranvisningen

Ägaranvisningen som fastställs av årsstämman specificerar bland annat Almis uppdrag, riktlinjer för verksamheten, finansiering och krav på rapportering och redovisning.

Koden kompletterar statens ägarpolicy i frågor som rör samspillet mellan ägare, styrelse och företagsledning. Dessutom anger Koden riktlinjer för bolagens rapportering. I vissa frågor har regeringen funnit skäl att inte följa Koden, vilket motiverar avvikelser från Koden enligt principen "följa eller förklara". Avvikelse från Koden presenteras i nedanstående tabell.

Almis avvikelse från Koden

Kodens regel	Avsteg från	
	Koden	Förklaring
1.1 Publicering av information om aktieägares initiativrätt	Följs ej	I statligt helägda bolag saknas skäl att följa denna kodregel
2.1 – 2.7 Val och arvodering av styrelse och revisorer	Följs ej	Ersätts av ägarens nomineringsprocess, vilken framgår av Statens ägarpolicy
4.4 – 4.5 Styrelseledamots oberoende	Följs ej	Skäl saknas för redovisning i aktiebolag med endast en ägare
10.2 Uppgifter om styrelseledamöters oberoende i bolagsstyrningsrapporten	Följs ej	Skäl saknas för redovisning i aktiebolag med endast en ägare

Bolagsstämman

Vid Almis årsstämma har riksdagsledamot rätt att närvara. Årsstämman är även öppen för allmänheten. Utöver ombud för aktieägaren deltar styrelsens ordförande och bolagets verkställande direktör. Även styrelsens övriga ledamöter och revisorerna inbjuds att närvara

Årsstämma avseende verksamhetsåret 2014 hölls den 23 april 2015. Protokollet från årsstämman hålls tillgängligt på bolagets webbsida. Ägaren företrädde av kanslirådet Malin Fries. På årsstämman fattade ägaren bland annat beslut om:

- fastställande av resultat- och balansräkning samt koncernresultaträkning och koncernbalansräkning
- disposition av bolagets vinst
- beviljande av ansvarsfrihet för styrelseledamöterna och verkställande direktören
- godkännande av styrelsens föreslagna riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare
- antagande av ny bolagsordning
- arvoden för styrelseledamöter, revisionsutskottsledamöter samt revisorer

- att antalet styrelseledamöter skulle uppgå till sju och inga suppleanter
- omval av Birgitta Böhlin som styrelseordförande
- omval av Anders Byström, Åke Hedén, Agneta Mårdsjö, Nicolas Hassbjer och Anna Söderblom samt nyval av Katarina Green som styrelseledamöter
- att Almi skulle ha ett (1) registrerat revisionsbolag som revisorer
- utseende av Deloitte AB som revisionsbolag intill utgången av 2016 års årsstämma och notering att auktoriserad revisor Jonas Ståhlberg utsetts till huvudansvarig revisor
- antagande av ny ägaranvisning.

Ersättningsprinciperna

Vid årsstämma den 23 april 2015 beslutades att arvoden till styrelsen ska utgå med 180 000 kronor till ordföranden samt 90 000 kronor till ledamot. Årsstämman beslutade även att ordförande i det av styrelsen inrättade revisionsutskottet erhåller ett arvode om 30 000 kronor per år och utskottets övriga ledamöter erhåller ett arvode om 20 000 kronor. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd vid regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter eller suppleanter för dessa.

För verkställande direktören samt för övriga befattningshavare direkt underställda verkställande direktören utgår marknadsmässig lön. Ingen befattningshavare förutom verkställande direktör, vice verkställande direktör samt verkställande direktörerna för de regionala dotterbolagen har avtal om avgångsvederlag.

Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare

Bolaget följer Statens riktlinjer för anställningsvillkor för ledande befattningshavare i företag med statligt ägande (2009-04-20). Dessa riktlinjer ska också gälla i samtliga dotterföretag samt godkännas av årsstämma för respektive dotterföretag. I övriga företag ska bolaget verka för att riktlinjerna tillämpas så långt som möjligt i dialog med övriga ägare. Med ledande befattningshavare avses utöver verkstäl-

lande direktören dessutom chefer som ingår i koncernledningen, är anställda i koncernens moderbolag och direkt underställda den verkställande direktören.

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare är konkurrenskraftig, takbestämd, rimlig och ändamålsenlig. Ersättningen är inte löneledande i förhållande till jämförbara företag. Rörlig lön förekommer inte.

Pensionsförmåner är avgiftsbestämda, om inte annat följer av kollektiv pensionsplan, och överstiger inte 30 procent av den fasta lönen. Vid uppsägning från företagets sida uppgår uppsägningstiden till högst sex månader. Vid uppsägning från företagets sida kan avgångsvederlag motsvarande högst tolv månadslöner tillkomma. Ersättning ska utbetalas månadsvis utan tillägg för förmåner. Vid ny anställning eller vid inkomst från näringsverksamhet sker avräkning från ersättningen. Avgångsvederlag utbetalas längst till 65 års ålder.

Innan beslut om enskild ersättning fattas säkerställs att det finns skriftligt underlag som utvisar bolagets totala kostnad för beslutad ersättning.

Löner och ersättningar finns närmare beskrivet i årsredovisningens not 7. Inom Almi finns inget ersättningsutskott. Styrelsen fullgör ersättningsutskottets uppgifter.

Val av styrelseledamöter och revisorer

Nominering och tillsättning av styrelseledamöter i Almi sker i enlighet med Statens ägarpolicy vilket bland annat innebär att styrelsen ska ha en hög kompetensnivå som är anpassad till bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar. Styrelsenomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet. Kompetensbehovet analyseras utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, respektive styrelses sammansättning och genomförda styrelseutvärderingar. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds. Nominering och tillsättning föregås av en löpande dialog mellan Näringsdepartementet, styrelseordföranden och andra ledamöter.

Styrelseutvärdering genomförs årligen liksom inventering av eventuella förändringsbehov gällande styrelsesammansättningen och framtida kompetensbehov.

Revisorer/revisionsbolag väljs för en mandatperiod om ett år. Lagen om offentlig upphandling tillämpas avseende villkoren för uppdraget.

Styrelsens sammansättning

Enligt bolagsordningen ska Almis styrelse bestå av lägst sex och högst tio ledamöter utan suppleanter. På årsstämman den 23 april 2015 fattades beslut om att Almis styrelse skulle bestå av sju ledamöter och inga suppleanter. Almis stämموvalda styrelseledamöter nomineras av regeringen. Regeringen har även förordnat en av ledamöterna att vara styrelseordförande. Två ledamöter och en suppleant utses av arbetstagarorganisationerna. Av styrelsens nio ledamöter är sex kvinnor.

Vid årsstämman den 23 april 2015 beslutades att till styrelse till och med ordinarie stämma 2016 välja Birgitta Böhlin (omval), Anders Byström (omval), Åke Hedén (omval), Agneta Mårdsjö (omval), Nicolas Hassbjer (omval), Anna Söderblom (omval) och Katarina Green (nyval) samt till ordförande i styrelsen välja Birgitta Böhlin (omval).

Till arbetstagarrepresentanter har de fackliga organisationerna anmält Maria Ines Ribeiro de San Juan (nyval) och Christina Wahlman (nyval) och som suppleant för dessa Per-Arne Norbäck (nyval).

Statens ägarpolicy klargör att nomineringar till styrelsen offentliggörs enligt Kodens riktlinjer. Undantag görs för redovisning av styrelseledamöters oberoende i förhållande till större ägare eller bolagets ledning då minoritetsägare saknas i bolaget.

För närmare presentation av styrelsens ledamöter se sid 116.

Styrelsens arbete

Styrelsen fastställer en mötesplan som anger antalet möten och det huvudsakliga innehållet. Under 2015 har styrelsen sammanträtt den 26 februari, den 24 mars (per capsulam), den 23 april (per capsulam), den 19 maj, den 2 september, den 9 november och den 8 december.

Styrelseledamöternas närvaro under året:

Anders Byström	7/7
Birgitta Böhlin	7/7
Nicolas Hassbjer	7/7
Åke Hedén	7/7
Agneta Mårdsjö	7/7
Anna Söderblom	7/7

Till och med årsstämman 2015

Carin Ramneskär	2/2
Inga Thoresson-Hallgren	1/2
Ann-Louise Wester	2/2

Från och med årsstämman 2015

Katarina Green	5/5
Maria Ines Ribeiro de San Juan	4/5
Christina Wahlman	5/5
Per-Arne Norbäck	1/5

(suppleant för arbetstagarrepresentant)

Styrelsen fastställer årligen en arbetsordning. Arbetsordningen reglerar bland annat ansvarsfördelningen inom styrelsen samt mellan styrelsen och ägare, styrelsens, ordförandens och ledamöternas uppgifter, formerna för styrelsearbetet och styrelsens sammankomster samt utskottsarbetet. Därutöver fastställer styrelsen instruktioner för verkställande direktör, rapporteringsinstruktion och arbetsordning för revisionsutskottet.

Styrelseordföranden leder styrelsens arbete och ansvarar för att övriga ledamöter får ett tillfredsställande underlag för att avgöra ärenden. Därutöver ser ordföranden till att styrelsens och verkställande direktörens arbete årligen utvärderas. Årets styrelseutvärdering genomfördes genom enkät som besvarades av styrelsens ledamöter och analyserades av styrelsens ordförande. Avrapportering med efterföljande diskussion skedde på styrelsemötet i december 2015 varvid styrelsen enades om att prioriterade områden fortsatt är kundernas behov, mångfalds- och hållbarhetsarbetet samt verksamheten inom Almi Invest.

Vilka ärenden som ska behandlas i styrelsen följer av aktiebolagslagen, Kodens och styrelsens arbetsordning. Bland styrelsens främsta uppgifter märks att fastställa den strategiska inriktningen och väsentliga förändringar av koncernens organisation. Därtill ska styrelsen följa den ekonomiska utvecklingen och fastställa ekonomiska riktlinjer för risk- och kontrollfunktionerna.

Under 2015 har särskild uppmärksamhet ägnats åt förberedelser inför ny strategi och strategisk målbild för koncernen, den operativa rapporteringen, bolagets riskanalys och riskhantering samt upphandling av revision.

Styrelsen ansvarar för att den finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag och tillämpliga redovisningsstandarder. Styrelsen har det yttersta ansvaret för att bolagets rapportering till ägare och omvärld ger en korrekt och fullständig bild av dess utveckling, finansiella ställning

och risker. Styrelsen har beslutat att inte följa IFRS-standarderna utan tillämpar istället regelverket K3.

Revisionsutskott

Styrelsen har inrättat ett särskilt revisionsutskott med uppgift att särskilt följa de finansiella och ekonomiska frågorna. Revisionsutskottet bereder styrelsens arbete med att kvalitetssäkra den finansiella och operationella rapporteringen. Utskottet ska övervaka den finansiella rapporteringen och effektiviteten i Almis interna kontroll och riskhantering. Utskottet ska vidare hålla sig informerad om revisionen av årsredovisningen samt granska och övervaka revisorernas insats när det gäller opartiskhet, självständighet och tillhandahållandet av tjänster utöver revisionstjänster.

Vid styrelsens konstituerande styrelsemöte den 23 april 2015 utsågs till ledamöter i utskottet Åke Hedén, tillika utskottsordförande, (omval) Birgitta Böhlin (omval), Anna Söderblom (omval) och Katarina Green (nyval). Utskottet har sammanträtt den 18 februari, den 18 mars, den 6 maj, den 24 augusti, den 29 september, den 5 november och den 1 december.

Utskottsledamöternas närvaro under året:

Birgitta Böhlin	7/7
Katarina Gren	5/5 (utsedd vid det konstituerande mötet i april 2015)
Åke Hedén	7/7
Anna Söderblom	7/7

Revisorer

Vid årsstämman den 23 april 2015 utsågs till revisionsbolag Deloitte AB, Stockholm, intill utgången av 2016 års årsstämma. Det noterades att auktoriserad revisor Jonas Ståhlberg utsetts till huvudansvarig revisor. Under 2012 genomfördes en offentlig upphandling omfattande villkoren för revisionstjänsterna för räkenskapsåren 2012–2015.

Riksrevisionen har inte utsett revisor jämte suppleant som myndigheten har möjlighet till enligt bestämmelser i bolagsordningen.

Revisorernas tjänster till Almi utöver revision under 2015 uppgår till 1 065 000 kronor exkl moms för såväl moderbolaget som hela koncernen. För ytterligare upplysningar hänvisas till not 6 i årsredovisningen.

INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN FÖR RÅKENSKAPSÅRET 2015.

Inledning

Styrelsen har enligt aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning ansvar för den interna kontrollen.

Denna rapport har upprättats i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning och är därmed avgränsad till intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen. Rapporten tar sin utgångspunkt i ramverket för intern kontroll utgivet av the Committee of the Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO) 1992 och uppdaterat 2013.

Beskrivning

Kontrollmiljö

Grunden till den interna kontrollmiljön utgörs av följande struktur:

- Arbetsfördelningen mellan styrelsen och dess utskott och bolagets verkställande direktör. Styrelsen har fastlagt en instruktion för den verkställande direktören, arbetsordning samt instruktioner för attestyrning. Verkställande direktören har ansvar för att adekvata kontrollrutiner finns, exempelvis regelbunden uppföljning där det ekonomiska utfallet, beslutade investeringar och större avvikelser mot budget följs upp.
- Bolagets organisation, med tydligt definierade roller, ansvarsområden och beslutsvägar samt delegering av befogenheter.
- Företagskultur och värderingar som organisationen verkar utifrån.
- Styrande dokument såsom interna policies, instruktioner, riktlinjer, verksamhetsplan, budget inklusive etiska riktlinjer.

Riskbedömning

Bolaget tillämpar fortlöpande processer för riskbedömning och riskhantering för att säkerställa att de risker som bolaget är utsatt för hanteras inom fastställda ramar. Bolagsledningen genomför varje år en verksamhetsövergripande riskanalys, där kartläggning sker i syfte att identifiera, värdera och prioritera strategiska och operativa risker. Riskkartläggningen, som graderar riskerna utifrån en sannolikhetsskala och en påverkansskala, återspeglar till styrelsen. Ansvariga utses för de prioriterade riskerna, riskhanteringen sker därefter inom ramen för den operativa verksamheten och rapporteras löpande till styrelsen.

Riskbedömning avseende den finansiella rapporteringen

syftar till att identifiera, värdera och prioritera de mest väsentliga riskerna som kan påverka den finansiella rapporteringen. De riskområden som bedöms mest väsentliga i detta avseende är processerna för investeringar, värdering och uppföljning inom riskkapitalverksamheten. Särskilt fokus har under 2015 satts och kommer under det kommande verksamhetsåret att sättas på dessa risker från såväl styrelsens och revisionsutskottets som bolagsledningens sida.

Kontrollaktiviteter

Befintlig kontrollstruktur är inbyggd i den dagliga verksamheten och finns dokumenterad i process- och rutinbeskrivningar.

Affärsområde Lån har beloppsmässigt den största omfattningen av samtliga affärsområden. Särskilda kontrollaktiviteter finns därför på plats. Bolagets reserveringar för osäkra krediter jämförs en gång per år med UCs riskbedömning för att få en extern jämförelse. Dotterbolagens utlåningsverksamhet revideras regelbundet av kreditrevisionskommittén och bolagen erhåller betyg på en tregradig skala. Genomgång görs av de styrparametrar som ligger till grund för bedömning av dotterbolagens måluppfyllelse. Vidare görs genomgång av dotterbolagets arbetsrutiner i låneverksamheten, kundkontakter och uppföljning samt marknadsbearbetning och policy i kreditgivning.

Det pågår därutöver ett arbete att bygga in tätare kontrollrutiner i samma utsträckning på samtliga verksamhetsområden med särskilt fokus på de riskområden som identifierats som mest väsentliga.

Finansiell rapportering sker i enlighet med gällande redovisningsregler och -standarder. Styrelsen ansvarar för samt säkerställer genom Revisionsutskottet att fastlagda principer för den finansiella rapportering och interna kontrollen efterlevs samt upprätthåller ändamålsenliga relationer med bolagets revisorer. I samband med styrelsemötet där årsboks slutet behandlas, rapporterar revisorerna de iakttagelser som gjorts i samband med revisionen.

Bolaget har outsourcat ett flertal IT-processer, till exempel drift och servicedesk. Avtalsansvariga ansvarar för att löpande genomgångar av leverantörsavtalen och uppföljning av SLA:er sker varigenom risker inom området upptäcks och hanteras.

Information och kommunikation

Almi har en hög ambitionsnivå när det gäller implementering och kvalitetssäkring av internkommunikationsprocessen för att säkerställa att information sprids på ett strukturerat och ändamålsenligt sätt inom hela koncernen. Styrande dokument såsom policys, administrativa handböcker och process- och rutinbeskrivningar kommuniceras via koncernens intranät, ingår i utbildning samt vid introduktion av nyanställda och uppdateras löpande.

Uppföljning

Styrelsen följer löpande upp den finansiella rapporteringen såsom delårsrapporter och års- och hållbarhetsredovisning varvid särskilt behandlas avvikelser som rapporteras inom ramen för den externa revisionen. Stor vikt läggs vid effektiviteten i interna kontroller, ändamålsenliga informations- och kommunikationsvägar samt av att föreslagna förbättringsåtgärder genomförs.

Den ekonomiska utvecklingen i bolaget följs kvartalsvis även upp mot budget på styrelsemöten. Vid större avvikelser från budget rapporterar verkställande direktören till styrelsen.

Vidare följer styrelsen upp efterlevnaden av de styrande dokumenten bland annat genom koncernledningens årliga avrapportering från verksamhetsansvarigas uppföljning.

Bolaget har ingen internrevisionsfunktion. Under år 2014 inrättades ett revisionsutskott som hanterar frågan om behov av insatser för bedömning av om den interna kontrollen har ändamålsenlig inriktning och omfattning.